COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 18.10.2024
COM(2024) 471 final

2024/0259 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a Acordului de parteneriat și cooperare consolidat dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Uzbekistan, pe de altă parte

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

- **Motivele și obiectivele propunerii**

Propunerea atașată constituie instrumentul juridic prin care se autorizează semnarea Acordului de parteneriat și cooperare consolidat dintre Uniunea Europeană și Republica Uzbekistan (denumit în continuare „APCC” sau „acordul”).

Relațiile dintre Uniunea Europeană (UE) și Republica Uzbekistan (Uzbekistan) se bazează în prezent pe Acordul de parteneriat și cooperare (denumit în continuare „APC”) semnat la Bruxelles la 21 iunie 1996, care a intrat în vigoare la 1 iulie 1999.

La 9 octombrie 2017, Consiliul a adoptat o decizie de autorizare a deschiderii negocierilor cu Uzbekistan pentru un acord de parteneriat și cooperare consolidat. Negocierea acordului a început în noiembrie 2018. Uniunea Europeană și Republica Uzbekistan și-au finalizat negocierile privind APCC în iunie 2022. La 6 iulie 2022, textul APCC a fost parafat de către negociatorii-șefi.

Acordul constituie un pas important în direcția consolidării implicării politice și economice a UE în Asia Centrală. Acesta va oferi baza necesară pentru sporirea eficacității angajamentului bilateral dintre UE și Republica Uzbekistan, prin consolidarea dialogului politic și intensificarea cooperării într-o gamă largă de domenii.

APCC conține clauzele standard ale UE privind drepturile omului, Curtea Penală Internațională (CPI), armele de distrugere în masă (ADM), armele de calibru mic și armamentul ușor (SALW) și combaterea terorismului. Acesta prevede, de asemenea, cooperarea în domenii cum ar fi sănătatea, mediul, schimbările climatice, energia, chestiunile fiscale, educația și cultura, munca, ocuparea forței de muncă și afacerile sociale, știința și tehnologia, precum și transporturile. Acordul abordează și cooperarea juridică, statul de drept, spălarea banilor și finanțarea terorismului, criminalitatea organizată și corupția. Se preconizează că partea comercială a acordului va asigura un mediu de reglementare mai bun pentru operatorii economici și va aduce astfel beneficii economice substanțiale pentru întreprinderile din UE. APCC nu constituie o inițiativă care intră în domeniul de aplicare al Programului privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT).

Acordul instituie un cadru instituțional compus dintr-un consiliu de cooperare, un comitet de cooperare și o comisie parlamentară de cooperare (a se vedea titlul VII, „Dispoziții instituționale, generale și finale”), precum și un subcomitet pentru drepturile de proprietate intelectuală și permite instituirea unor subcomitete și a altor organisme care să asiste Consiliul de cooperare. Acordul stabilește, de asemenea, un mecanism privind îndeplinirea obligațiilor pentru a aborda neîndeplinirea de către una dintre părți a obligațiilor asumate în temeiul acordului.

Începând cu data intrării sale în vigoare, acordul va înlocui Acordul de parteneriat și cooperare dintre Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Uzbekistan, pe de altă parte, semnat la 21 iunie 1996.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

APCC se bazează pe ambițiile și nevoile Uzbekistanului și, respectiv, ale UE de a-și continua relațiile bilaterale, în spiritul Concluziilor Consiliului privind noua strategie a UE privind Asia

Centrală din 17 iunie 2019. Acordul va contribui la punerea în aplicare a noii Strategii a UE privind Asia Centrală, adoptată la 15 mai 2019.

APCC modernizează APC din 1999, extinzând domeniul său de aplicare în noi domenii de cooperare și modernizând în mod semnificativ cadrul de reglementare pentru relațiile noastre comerciale și economice, în concordanță cu normele Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) și cu acordurile economice regionale.

Odată pus în aplicare, acordul va fi completat în mod util de mecanismul sistemului generalizat de preferințe (SGP+), de care Uzbekistanul beneficiază din 2021. Acest sistem oferă preferințe tarifare suplimentare în schimbul respectării a 27 de convenții fundamentale privind drepturile omului, guvernanța, mediul și munca.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

APCC respectă pe deplin tratatele și menține integritatea și autonomia ordinii juridice a Uniunii. Acesta promovează valorile, obiectivele și interesele Uniunii și asigură coerența, eficacitatea și continuitatea politicilor și acțiunilor sale.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temeiul juridic**

– **Temeiul juridic material**

În conformitate cu jurisprudența, dacă examinarea unei măsuri a UE arată că respectiva măsură urmărește două finalități sau are două componente și dacă una dintre aceste finalități sau componente poate fi identificată ca fiind principală ori preponderentă, iar cealaltă nu este decât accesorie, măsura trebuie să aibă un temei juridic unic, și anume temeiul impus de finalitatea sau componenta principală ori preponderentă. Cu titlu excepțional, dacă se stabilește, pe de altă parte, că măsura urmărește simultan mai multe obiective sau are mai multe componente care sunt legate în mod indisolubil, fără ca vreuna să fie accesorie în raport cu alta, astfel că sunt aplicabile diverse dispoziții din tratat, respectiva măsură trebuie să fie adoptată pe baza diverselor temeiuri juridice corespunzătoare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 ianuarie 2006, Comisia/Parlamentul și Consiliul, C-178/03, EU:C:2006:4, punctele 42 și 43, Hotărârea din 11 iunie 2014, Comisia/Consiliul, C-377/12, EU:C:2014:1903, punctul 34, Hotărârea din 14 iunie 2016, Parlamentul/Consiliul, C-263/14, EU:C:2016:435, punctul 44 și Hotărârea din 4 septembrie 2018, Comisia/Consiliul (Kazahstan), C-244/17, ECLI:EU:C:2018:662, punctul 40).

În acest caz particular, acordul urmărește două obiective principale și are două componente principale care se încadrează în domeniile politicii comerciale comune și cooperării pentru dezvoltare. Prin urmare, temeiul juridic al propunerii de decizie ar trebui să fie articolele 207 și 209[(1)] din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Se remarcă faptul că acordul nu include domenii care intră în sfera de competență a statelor membre și, prin urmare, nu impune statelor membre să devină parte la acest acord.

---

(1) Republica Uzbekistan este o țară cu venituri medii inferioare inclusă pe lista beneficiarilor de asistență oficială pentru dezvoltare întocmită de Comitetul de asistență pentru dezvoltare (CAD) și utilizată pentru raportarea cu privire la fluxurile din 2020, 2021, 2022 și 2023, astfel cum se menționează la articolul 3 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2021 de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală”.

– **Temeiul juridic procedural**

Articolul 218 alineatul (5) din TFUE prevede adoptarea de către Consiliu a unei decizii privind semnarea unui acord.

În conformitate cu articolul 218 alineatul (8) din TFUE, Consiliul hotărăște cu majoritate calificată, cu excepția situațiilor menționate la articolul 218 alineatul (8) al doilea paragraf din TFUE, când Consiliul hotărăște în unanimitate. Având în vedere faptul că cele două componente predominante ale acordului sunt politica comercială și cooperarea pentru dezvoltare, regula de vot pentru acest caz particular este, prin urmare, majoritatea calificată.

În urma autorizării semnării de către Consiliu, în conformitate cu articolul 17 din TUE, Comisia are prerogativa de a reprezenta Uniunea pe plan extern.

- **Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)**

Acordul vizează aspecte care țin de competența exclusivă a UE, cum ar fi politica comercială comună, și de partea aferentă UE a unei competențe paralele, cum ar fi politica de dezvoltare. Acordul consolidează dialogul politic și cooperarea dintre UE și Republica Uzbekistan. Prin urmare, este necesară o acțiune la nivelul Uniunii.

- **Proporționalitatea**

Acordul nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor de politică de consolidare a relațiilor dintre UE și Republica Uzbekistan, în vederea promovării reformelor democratice, a statului de drept și a dezvoltării economice durabile, ca mijloc de sporire a stabilității și securității Republicii Uzbekistan. Acordul nu impune Uniunii să își modifice normele, reglementările sau standardele în niciun domeniu reglementat.

3. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Consultări**

Consiliul a fost informat și consultat periodic în cadrul grupului de lucru relevant al Consiliului, în special în cadrul Grupului de lucru pentru Europa de Est și Asia Centrală (COEST) și al Comitetului pentru politică comercială (CPC), în toate etapele negocierilor.

Parlamentul European a fost informat cu regularitate și promptitudine pe tot parcursul negocierilor.

Înaltul Reprezentant și Comisia consideră că obiectivele stabilite de Consiliu în directivele sale de negociere au fost atinse și că proiectul de acord poate fi înaintat spre semnare.

- **Evaluarea impactului**

Nu s-a efectuat o evaluare a impactului, întrucât acordul actualizează și îmbunătățește în cea mai mare parte APC existent și, prin urmare, nu va introduce noi domenii de cooperare substanțiale care ar avea un impact economic, social sau de mediu considerabil. Impactul preconizat este predominant politic – UE vizează să consolideze traiectoria politică a unei țări partenere și capitalul politic al UE. În Uzbekistan pot exista consecințe sociale pozitive legate în principal de dispozițiile avute în vedere privind statul de drept, drepturile omului și securitatea. Se preconizează, de asemenea, o creștere a schimburilor comerciale ca urmare a îmbunătățirii mediului de afaceri, dar aceasta nu prezintă niciun risc pentru sectoare

industriale specifice de ambele părți, întrucât Uzbekistanul și UE nu concurează în aceleași sectoare. Se consideră că pregătirea unei evaluări a impactului nu este de natură să producă rezultate proporționale cu resursele utilizate.

2024/0259 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a Acordului de parteneriat și cooperare consolidat dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Uzbekistan, pe de altă parte

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 207 și 209, coroborate cu articolul 218 alineatul (5),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) La 16 iulie 2018, Consiliul a autorizat deschiderea negocierilor cu Republica Uzbekistan pentru un acord de parteneriat și cooperare consolidat.

(2) Pornind de la dorința părților de a-și consolida și extinde relațiile într-un mod ambițios și inovator, negocierea Acordului de parteneriat și cooperare consolidat („acordul”) a fost finalizată cu succes prin parafarea acordului la data de 6 iulie 2022.

(3) În consecință, Acordul ar trebui semnat în numele Uniunii Europene.

(4) În conformitate cu tratatele, este de competența Comisiei să asigure semnarea acordului, sub rezerva încheierii sale la o dată ulterioară,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) Prin prezenta decizie se aprobă, în numele Uniunii Europene, semnarea Acordului de parteneriat și cooperare consolidat dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Uzbekistan, pe de altă parte, sub rezerva încheierii acordului menționat.

(2) Textul acordului care urmează să fie semnat este atașat la prezenta decizie.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele